

**Informacja z realizacji
Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2021-2023 w Gminie Goleniów wraz ze
sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny za rok 2021**

Opracowanie:

*Magdalena Bieniek
Magdalena Swół
Małgorzata Ławniczak
Zbigniew Łukaszewski*

Spis treści

1. Zakres przedmiotowy oraz założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	3
2. Zadania gminy z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	4
3. Realizacja budżetu w zakresie wspierania rodziny	6
3.1 Plan budżetu na 2021 rok	6
3.2 Wykonanie budżetu Centrum Usług Społecznych w 2021 roku	7
4. Realizacja zadań gminy w zakresie wspierania rodziny	7
4.1 Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez Centrum	7
4.2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego	9
4.2.1. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	9
4.2.2. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	9
4.2.3. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny	10
4.2.4 Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym	11
4.3. Zestawienie tabelaryczne działań podejmowanych w gminie Goleniów na rzecz rodziny przeżywającej trudności	14
4.4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3	17
4.5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	17
5. Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny	17

1. Zakres przedmiotowy oraz założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159, 1006, 1981, 2270, 2328), określa:

- zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Założeniem podstawowym ustawy jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, zwłaszcza jeśli ma ona trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Chodzi o zapewnienie pomocy, która wyeliminuje groźbę odebrania dziecka rodzinie lub, w szczególnych sytuacjach, szybki powrót do rodziny po okresowym pobycie poza nią.

Kierując się tą ideą, w przepisach ustawowych duży nacisk położono na działania profilaktyczne, pomagające rodzinie w prawidłowym funkcjonowaniu i zapobiegające powstawaniu patologii.

Profilaktyka rodzinna jest realizowana przede wszystkim przez gminne i powiatowe instytucje świadczące usługi na rzecz dziecka i rodziny i jest w głównej mierze skierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą domową, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Obejmuje również spokrewnione rodziny zastępcze, a także usamodzielniających się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych, rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka.

Istotne znaczenie ma tutaj praca z rodziną, prowadzona m.in. w formie wsparcia asystenta rodziny, konsultacji i specjalistycznego poradnictwa, pomocy prawnej w zakresie prawa rodzinnego, mediacji i terapii rodzinnej oraz organizowania grup wsparcia dla rodziców.

Artykuł 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż w terminie do 31 marca każdego roku wójt gminy składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby w tym zakresie. Rada Gminy, biorąc pod uwagę zgłoszone potrzeby, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Uchwałą Nr XVII/186/12 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 22 lutego 2012 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin, realizacja zadań ujętych w przedmiotowej ustawie została przypisana

Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Goleniowie. W dniu 2 września 2021 roku Ośrodek został przekształcony w Centrum Usług Społecznych Uchwałą NR XXXVII/461/21 Rady Miejskiej w Goleniowie w sprawie utworzenia Centrum Usług Społecznych w Goleniowie. Załączony do uchwały statut zawiera min. zakres działania Centrum określony Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Zadania gminy z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zadania własne gminy z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej ujęte zostały w art. 176 ustawy, cyt.:

„Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
  - a) (uchylona),
  - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy (...), ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, zastosowaniem systemu teleinformatycznego (...);
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) (uchylony)”.

W związku z powyższym Uchwałą Nr XXVIII/383/21 Rady Miejskiej w Goleniowie z dnia 27 stycznia 2021 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 w Gminie Goleniów.

Ponadto, ustawodawca określił zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Mówi o tym art. 8 ustawy:

„1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka”.

Formy pracy, jakie mogą być prowadzone w stosunku do rodziny doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ujęte zostały w art. 10 ust. 3 przedmiotowej ustawy:

„Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Głównym realizatorem i koordynatorem niniejszego programu jest Centrum Usług Społecznych w Goleniowie. W jego realizację zostały włączone instytucje oraz inne podmioty realizujące zadania na rzecz rodzin, w szczególności:

1. Urząd Miasta i Gminy w Goleniowie.
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
3. Komenda Powiatowa Policji w Goleniowie.
4. Placówki oświatowe i kulturalne z terenu Gminy Goleniów.
5. Powiatowa Stacja Sanitaro – Epidemiologiczna w Goleniowie.
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goleniowie.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.
8. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Goleniowie.
9. Sąd Rejonowy w Goleniowie.
10. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Goleniowie.

11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie.
12. Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie.
13. Świetlice środowiskowe.
14. Placówki ochrony zdrowia z terenu Gminy Goleniów.
15. Środowiskowy Dom Samopomocy w Goleniowie.
16. Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno-Wychowawczy.
17. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Goleniów.

W celu pozyskania niezbędnych informacji z zakresu realizacji poszczególnych zadań zredagowano i rozesłano pocztą elektroniczną zapytanie do 39 instytucji realizujących w ramach swojej działalności statutowej działania z tego zakresu. Odpowiedzi udzieliło 15 z nich.

Niniejsze sprawozdanie zawiera informację o sposobie realizacji powyższych zadań w 2021 roku.

3. Realizacja budżetu w zakresie wspierania rodziny

Działalność Centrum Usług Społecznych w 2021 roku w realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny finansowana była ze środków budżetu Gminy Goleniów.

3. 1 Plan budżetu na 2021 rok

Na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Centrum dysponowało w 2021 roku kwotą 1.038.168,00 zł, z czego:

- 1) w rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny- kwota 283.168 zł z podziałem na:
  - wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 248.327,00 zł,
  - świadczenia społeczne i ekwiwalenty za pranie odzieży – 3.480,00 zł,
  - zakup materiałów i wyposażenia: 1.770,00 zł,
  - zakup energii: 3.730,00 zł,
  - zakup usług pozostałych 3.828,00 zł,
  - opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych: 1.749,00 zł,
  - badania okresowe: 360,00 zł,
  - delegacje asystentów : 12.000,00 zł,
  - różne opłaty i składki: 24,00 zł,
  - odpis na ZFŚS: 6.400,00 zł,
  - szkolenia asystentów: 1.500,00 zł,

- 2) w rozdziale 85508 – Rodziny zastępcze – kwota 370.750 zł,
3) w rozdziale 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – kwota 384.250,00 zł,
razem: 1.038.168,00 zł.

3. 2 Wykonanie budżetu Centrum Usług Społecznych w 2021 roku

Środki finansowe ujęte w budżecie na realizację zadań zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zabezpieczyły przewidywane potrzeby w 2021 roku. Wydatkowano łącznie kwotę 1.003.451,29 zł co stanowiło 96,66% przyjętego planu. Poniżej została zamieszczona szczegółowa analiza wydatkowania środków w poszczególnych zadaniach:

1) w rozdziale 85504 – Wspieranie rodziny- kwota 251.617,10 zł z podziałem na:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi: 228.224,91 zł,
- świadczenia społeczne i ekwiwalenty za pranie odzieży – 1.687,05 zł,
- zakup materiałów i wyposażenia: 1.268,09 zł,
- zakup energii: 3.696,00 zł,
- zakup usług pozostałych 1.471,92, zł,
- opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych: 1.719,27 zł,
- badania okresowe: 270,00 zł,
- delegacje asystentów : 7.829,95 zł,
- różne opłaty i składki: 24,00 zł,
- odpis na ZFŚS: 5.425,91 zł.

2) w rozdziale 85508 – Rodziny zastępcze – kwota 370.744,84 zł,

3) w rozdziale 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – kwota 381.089,35 zł,
razem: 1.003.451,29 zł.

4. Realizacja zadań gminy w zakresie wspierania rodziny

4.1 Zadania z obszaru wspierania rodziny realizowane przez Centrum

Praca z rodzinami prowadzona była przez asystentów rodzin i pracowników socjalnych w oparciu o przyjęte w CUS procedury postępowania pracownika socjalnego Działu Usług Społecznych oraz asystenta rodziny.

Praca asystenta rodziny to głównie praca w terenie, której podstawą są bezpośrednie spotkania z rodziną. Pomocą objęte są osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, wśród nich są osoby zmarginalizowane, niepełnosprawne, samotne, bezrobotne, rodziny borykające się

z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, rodzice niewydolni wychowawczo często z ograniczoną władzą rodzicielską i znajdujący się pod nadzorem kuratora.

Każda osoba pracująca jako asystent rodziny wie, że najważniejsze jest dobro dziecka. Pracę asystenta można podzielić na dwa etapy. Pierwszy etap polega na wejściu w relacje z rodziną i zdobyciu jej zaufania. Zaufanie jest rzeczą najważniejszą i osiągnięte jest w długim procesie. W kolejnym etapie następuje przejście do rozwiązywania konkretnych trudności czy problemów, takich jak: problemy opiekuńczo - wychowawcze z dziećmi, bezrobocie czy niegospodarność polegająca na nieumiejętności wydawania pieniędzy.

Celem pracy asystenta rodziny jest przede wszystkim mobilizacja, wsparcie rodzin oraz towarzyszenie im podczas rozwiązywania trudności i problemów. Oprócz tego, rodziny mogą liczyć na wsparcie emocjonalne. Asystent dąży do tego, aby wzbudzić w podopiecznych wiarę w swoje możliwości, dzięki której uwierzą w możliwość zmiany swojej sytuacji życiowej.

Obszary pracy asystenta rodziny:

- a. pomoc w rozwiązaniu podstawowych problemów socjalnych,
- b. pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych w rodzinie,
- c. pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- d. wspieranie aktywności społecznej,
- e. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- f. pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

Asystent rodzinny pracuje z całą rodziną, ponieważ ich problemy są zwykle ściśle powiązane. Każda rodzina jest inna i potrzebuje innego postępowania. Zwykle jednak asystent zaczyna od pomocy w rozwiązaniu najpilniejszych problemów socjalnych, które często przygniatają rodzinę i uniemożliwiają jakiegokolwiek perspektywiczne działanie. Na tym etapie pomocy asystent nie stawia żadnych szczególnych warunków, dbając tylko o to, by wspólnie rozwiązywać problemy, nie wyręczając rodziny. Unika też arbitralności, oceniania i pouczenia, stara się zrozumieć ich sytuację z ich perspektywy. Gdy doraźne problemy rodziny zostaną rozwiązane asystent uzyska dobry kontakt i jej zaufanie, możliwe jest określenie dalszych ich potrzeb, perspektyw oraz stworzenie planu pracy z rodziną. Po uporaniu się z bieżącymi potrzebami socjalnymi często na pierwszy plan wychodzą problemy osobiste i konflikty rodzinne. Bez ich satysfakcjonującego rozwiązania trudno wyeliminować uzależnienia, przemoc czy zaniedbywanie dzieci, nie mówiąc już o podjęciu stałego zatrudnienia i podnoszeniu kwalifikacji. Asystent pomaga dotrzeć do problemów emocjonalnych występujących w rodzinie i poprzez skierowanie do specjalistów, wpływa na ich rozwiązanie.

Wspieranie rodziny odbywa się za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, przy uwzględnieniu jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny:

- bardzo niskie i niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,

- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć jednego z małżonków,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- trudności finansowe rodzin.

Rola asystenta rodziny w udzielaniu wsparcia rodzinom polegała m.in. na:

- opracowaniu i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, a także dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny,
- udzielaniu pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielaniu pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi,
- wspieraniu aktywności społecznej rodzin,
- motywowaniu członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielaniu pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- udzielaniu wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- prowadzeniu indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzeniu dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- prowadzeniu działań zaradczych w sytuacjach kryzysowych,
- reprezentowaniu interesów rodziny w instytucjach publicznych, placówkach,
- przeprowadzaniu zajęć profilaktycznych, edukacyjnych.

W 2021 roku Centrum Usług Społecznych zatrudniało 4 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę, w systemie zadaniowego czasu pracy. Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta posiadały stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wsparciem asystenta rodziny objętych było 68 rodzin (w 2020 r. było to 69 rodzin), w tym 27 rodziny na wniosek pracownika socjalnego, oraz 41 rodzin w związku z postanowieniem sądu.

W trakcie roku współpracę z asystentem zakończyło 31 rodzin, w tym z powodu:

- osiągnięcia celów – 18 rodzin,
- zaprzestania współpracy przez rodzinę – 9 rodzin,
- braku efektów – 3 rodziny,
- zmiany metody pracy – 1 rodzina.

4.2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego.

4.2.1. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

W roku objętym sprawozdaniem nie funkcjonowały na terenie gminy Goleniów rodziny wspierające.

4.2.2. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego

Na terenie gminy Goleniów w roku 2021 nie funkcjonowały placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 18 i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W wyniku działań podjętych przez Stowarzyszenie Centrum Animacji Młodzieży i przy wsparciu finansowym Gminy Goleniów STOWARZYSZENIE CENTRUM ANIMACJI MŁODZIEŻY realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich pt.: „ANTIDOTUM”. RPZP.07.06.00-32-K004/20. Celem głównym projektu jest poprawa potencjału min.10 rodzin ubogich i/lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, przeżywających trudności w opiece nad dziećmi w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez utworzenie Placówki Wsparcia Dziennego pod nazwą ANTIDOTUM. Placówka ukierunkowana jest na działania prewencyjne i profilaktyczne ograniczające umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej i zwiększające szanse na powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. Działaniami objętych ma zostać również min. 10 rodzin z pieczy zastępczej, u których niwelowane mają być skutki psychologiczne i społeczne związane z pandemią Covid -19. Zajęcia prowadzone będą na terenie Gminy Goleniów w terminie od 11.01.2022 do 30.06.2023 r. Projekt zakłada kompleksową i indywidualną formę wsparcia dla 10 rodzin: 10 osób dorosłych i 15 dzieci (młodzieży w wieku 6-18 lat), objętych wsparciem w ramach PWD pn. ANTIDOTUM, w tym: 2 dzieci z pieczy zastępczej, min. 2 dzieci ON. Grupa docelowa to 8 rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i min. 2 rodziny z dzieckiem przebywającym w pieczy zastępczej, z ograniczeniem władzy rodzicielskiej.

Wsparcie rodzin odbywać się będzie w formie: wsparcia prewencyjnego i doradczego przez pedagoga rodzinnego, poradnictwa wobec zagrożenia umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej i wsparcia powrotu dzieci z pieczy do domu, formy dodatkowego wsparcia rodzin pracy z rodzicami poprzez ich pedagogizację oraz poradnictwo rodzinne, jak również zajęcia z socjoterapii, edukacji społeczno-finansowej oraz rozwijających kompetencje kluczowe dla 15 dzieci w PWD.

Utworzenie w gminie Goleniów Placówki Wsparcia Dziennego ma istotne znaczenie, nie tylko z powodu zaleceń pokontrolnych ZUW, ale głównie ze względu na charakter placówki. To miejsce wsparcia dziennego, którego pracownicy mają obowiązek współpracy z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny i dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

W 2021 roku funkcjonowało 21 świetlic socjoterapeutycznych w Gminie Goleniów prowadzonych przez Szkoły Podstawowe oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.2.3. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W 2021 roku osoby zatrudnione w Centrum Usług Społecznych na stanowisku asystenta rodziny, uczestniczyły w następujących szkoleniach i konferencjach:

Tabela 1. Wykaz szkoleń i konferencji

Lp.	Organizator	Data	Miejscowość szkolenia	Rodzaj szkolenia
1.	Województwo Zachodniopomorskie/ROPS UM WZP w Szczecinie - projekt "Partnerstwo dla Rodziny"	2021-04-12	online	Regulacje prawne w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
2.	Województwo Zachodniopomorskie/ROPS UM WZP w Szczecinie - projekt "Partnerstwo dla Rodziny"	2021-05-31	online	Przemoc wobec dziecka w rodzinie
3.	Województwo Zachodniopomorskie/ROPS UM WZP w Szczecinie - projekt "Partnerstwo dla Rodziny"	2021-06-01 2021-06-02	online	Radzenie sobie ze stresem, profilaktyka wypalenia zawodowego
4.	Województwo Zachodniopomorskie/ROPS UM WZP w Szczecinie - projekt "Partnerstwo dla Rodziny"	2021-06-07 2021-06-08	online	Praca z osobą doświadczającą przemocy
5.	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Biuro Rozwoju Społecznego	2021-09-29 2021-09-30	Szczecin	Wizyta studyjna w ramach projektu POWER "Włącznik Innowacji Społecznych"
6.	Ośrodek Psychoprofilaktyki "Nowa Perspektywa" ul. Krasickiego 27/1, 30-513 Kraków	2021-12-17	CAL	Pierwsza pomoc przedmedyczna

Asystenci rodzin wraz z pracownikami socjalnymi Centrum uczestniczyli w 40 spotkaniach w ramach superwizji grupowej, na której były omawiane i analizowane przypadki indywidualne i rodzinne, poruszano kwestię wywieranych oddziaływań.

Ponadto pracownicy mieli możliwość uczestniczenia w comiesięcznych spotkaniach interwizyjnych w ramach wsparcia wewnętrznego w CUS. Spotkania polegają na wymianie

doświadczeń oraz wzajemnym wsparciu w budowaniu standardów i procedur pracy asystentów rodziny. W trakcie spotkań asystenci pracowali m.in. nad ujednoczeniem zasad prowadzenia dokumentacji w zakresie pracy z rodziną, zasad sporządzania diagnozy oraz opracowywania planu pracy z rodziną/planu pomocy.

4.2.4 Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

Obowiązek współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej wprowadza art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Zgodnie z nim gmina właściwa, ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej), wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu, m.in.: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 4) 10% – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 5) 30% – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 6) 50% – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2021 roku Centrum Usług Społecznych w Goleniowie współfinansowało **pobyt 71 dzieci w rodzinach zastępczych na kwotę 370 744,84 zł**, w tym:

- 50 % kosztów za pobyt 46 dzieci, w tym za pobyt 11 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 30 % na 50 %;

- 30 % kosztów za pobyt 20 dzieci, w tym za pobyt 11 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 30 % na 50 %, za pobyt 9 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 10 % na 30 %;
- 10 % kosztów za pobyt 25 dzieci, w tym za pobyt 9 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 10 % na 30 %.

Natomiast koszty z tytułu **pobytu 29 dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych** oraz **1 dziecka w Zakładzie Opiekuńczo Lecznicznym** wyniosły w roku sprawozdawczym 381 089, 35 zł, w tym:

- 50 % kosztów za pobyt 10 dzieci, w tym za pobyt 2 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 30 % na 50 %;
- 30 % kosztów za pobyt 14 dzieci, w tym za pobyt 2 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 30 % na 50 %, za pobyt 12 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 10 % na 30 %;
- 10 % kosztów pobytu za pobyt 20 dzieci, w tym za pobyt 2 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 30 % na 50 %, za pobyt 12 dzieci, za które w trakcie trwania 2021 roku zmianie uległ procent odpłatności z 10 % na 30 %.

Łączny koszt zadania wyniósł w roku sprawozdawczym 751 834,19 zł.

4.3. Zestawienie tabelaryczne działań podejmowanych w gminie Goleniów na rzecz rodziny przeżywającej trudności

Tabela 2

Cele szczegółowe	Działania	Wskaźniki	Liczba osób objętych wsparciem / ilość działań / opis działań
Umożliwienie zabezpieczenia potrzeb dziecka i rodziny.	Dostęp do pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	Liczba rodzin objętych pomocą CUS.	85
	Objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych, szkół ponadgimnazjalnych oraz przedszkoli.	Liczba dzieci objętych dożywianiem przez CUS.	119
	Monitoring dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	Liczba dzieci	142
	Pomoc rodzinom zamieszkującym na obszarze gminy Goleniów w uzyskaniu prawa do lokalu socjalnego lub komunalnego	Liczba złożonych wniosków.	41
	Zabezpieczenie środków finansowych na opłacanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej.	Wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.	751 834,19 zł
Łagodzenie skutków problemów występujących w rodzinach borykających się z różnego rodzaju trudnościami oraz pomoc w rozwiązywaniu już zdiagnozowanych.	Wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności.	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w rodzinach.	1092
	Organizowanie grup wsparcia dla rodzin borykających się z różnymi problemami.	Liczba grup wsparcia.	4
	Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny.	Liczba rodzin współpracujących z	68

		asystentem rodziny.	
	Objęcie rodziny/osoby pracą socjalną.	Liczba rodzin/osób objętych pracą socjalną.	80
	Wsparcie rodziny/osoby wolontariuszem.	Liczba wolontariuszy pracujących na rzecz rodzin (nie akcyjnie)	24
	Wspieranie rodzin i dzieci rodziną wspierającą.	Liczba rodzin wspierających.	0
		Liczba rodzin korzystających z pomocy rodziny wspierającej.	0
	Zapewnienie dostępu do darmowych programów korekcyjno-edukacyjno-terapeutycznych, np. "Szkoła dla rodziców" itp.	Liczba zrealizowanych programów.	6
		Liczba uczestników.	74
		Liczba osób, które ukończyły program.	56
	Organizowanie pozalekcyjnych zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami.	Liczba placówek instytucji organizująca zajęcia	15
	Organizowanie warsztatów rozwijających uzdolnienia i zainteresowania dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych zapobiegających marginalizacji i propagujących prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego.	Liczba form, kół zainteresowań itp.	69
	Tworzenie/rozwój oraz wspieranie działalności świetlic i placówek/ośrodków wsparcia dziennego oraz organizowanie w nich pomocy i opieki dla osób tego wymagających.	Liczba placówek.	21
	Prowadzenie mediacji.	Liczba placówek mających w swojej ofercie mediacje.	1

	Zapewnienie różnorodnych form wychowania, opieki, nauczania, rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.	Ilość zorganizowanych form.	20
	Zwiększenie dostępu do konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: (pomoc prawna, konsultacja/porada psychologiczna, konsultacja/porada pedagogiczna).	Liczba udzielonego poradnictwa specjalistycznego. Prawna , psychologiczna,	717
Koordynacja działań instytucji i innych podmiotów.	Organizowanie spotkań przedstawicieli instytucji pomocowych z rodziną zagrożoną sytuacją kryzysową w celu podjęcia działań na rzecz tej rodziny, np. zespół ds. rodziny osoby.	Liczba spotkań.	15
	Organizowanie imprez, zabaw, festynów mających na celu integrację społeczności lokalnej.	Liczba zorganizowanych imprez, zabaw itp.	10
Poprawa stanu bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży oraz zapobieganie zjawiskom przemocy.	Wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	Liczba założonych Niebieskich kart. Liczba posiedzeń grup roboczych.	Brak danych
	Realizacja programów, warsztatów i prelekcji tematycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców dotyczących przeciwdziałania przemocy.	Liczba zrealizowanych warsztatów, prelekcji itp.	98
	Zapewnienie pomocy w postaci bezpiecznego schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Liczba osób/rodzin korzystających ze schronienia.	0
Wspieranie kadry instytucji zajmujących się pomocą rodzinie.	Organizacja superwizji dla kadry.	Liczba zorganizowanych superwizji.	40
	Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych pracowników (szkolenia, warsztaty, itp.).	Liczba szkoleń, warsztatów.	57

4.4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3

W 2021r. Centrum Usług Społecznych w Goleniowie realizowało powyższe zadanie sporządzając i przekazując dwa sprawozdania rzeczowo-finansowe za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. oraz za 1 stycznia do 30 czerwca 2021 r. do Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. Oprócz tego za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej przekazywano jednorazowe sprawozdania szczegółowe z realizacji przedmiotowych zadań.

4.5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

We wszystkich obszarach pracy z rodziną ważnym zadaniem jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności prowadzony był na bieżąco zarówno przez asystentów rodziny, pracowników socjalnych Centrum z Działu Usług Społecznych w ramach:

- pracy grup roboczych powołanych do prowadzenia procedury Niebieskie Karty w danej rodzinie,
- działań Zespołu ds. rodziny (pracownicy socjalni, asystenci, przedstawiciele podmiotów mających największy wpływ na funkcjonowanie danej rodziny, dyrektor CUS),
- konsultacji z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, specjalistami w ramach partnerstwa na rzecz rozwoju Gminy Goleniów.

5.Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 r. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nakładając na gminę nowe zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

Rok 2022 i kolejne lata będą kontynuacją działań prowadzonych w zakresie tworzenia systemu wsparcia oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wymienia się następujące potrzeby w tym zakresie:

- 1) kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny – utrzymanie zatrudnienia min. czterech asystentów rodziny,
- 2) podnoszenie kwalifikacji przez pracowników CUS, a także innych specjalistów zajmujących się pracą z rodziną, pracujących w instytucjach i organizacjach funkcjonujących na terenie gminy Goleniów,
- 3) zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci z terenu naszej gminy w systemie pieczy zastępczej,
- 4) wielokierunkowe wspieranie w funkcjonowaniu placówki wsparcia dziennego, o której mowa w art. 18c i 24 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej utworzonej przez Stowarzyszenie Centrum Animacji Młodzieży,
- 5) uruchomienie usług zawartych w Programie Usług Społecznych (UCHWAŁA NR XLI/504/21RADY MIEJSKIEJ W GOLENIOWIE z dnia 24 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych),
- 6) zapewnienie finansowania działań integracyjnych, zajęć warsztatowych, form wykładowych oraz publikacja artykułów skierowanych do rodziców, mających na celu wsparcie ich w wypełnianiu funkcji wychowawczych,
- 7) rozwój, działającego w strukturach CUS, Klubu Wolontariatu oraz zapewnienie dzieciom z rodzin z deficytami opiekuńczo-wychowawczymi wsparcia wolontariuszy w nauce i wyrównywaniu deficytów,
- 8) uruchomienie mieszkania treningowego dla osób usamodzielniających się po opuszczeniu systemu pieczy zastępczej,
- 9) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
- 10) zwiększenie intensywności działań zapobiegających uzależnieniom dzieci od monitorów,
- 11) uruchomienie usługi psychiatry dziecięcego.